

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

Полтавська державна аграрна академія

Факультет обліку та фінансів

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної науково-практичної конференції

«ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»

21 квітня 2021 р.

м. Полтава

УДК 657:005.3
П 78

Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю : матеріали II Міжнар. наук. – практ. конф. (м. Полтава, 21 квітня 2021 р.) / за ред. Пилипенко К. А. Полтава : ПДАУ, 2021. 914 с.

Посвідчення УкрІНТЕІ № 55 від 21.01.2021 р.

***Затверджено до друку та поширення через мережу
Інтернет
Вченою радою факультету обліку та фінансів
Полтавської державної аграрної академії
(протокол № 9 від 19.04.2021 р.)***

Матеріали конференції спрямовані на науковий пошук, узагальнення та розроблення рекомендацій щодо можливих шляхів вирішення основних проблем розвитку обліку, аудиту та оподаткування підприємств в умовах сьогодення.

Тексти матеріалів тез подані в авторській редакції. Відповідальність за точність, достовірність і зміст поданих матеріалів несуть автори. Редакційна колегія може не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

© Полтавська державна аграрна академія, 2021
Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю

Пилипенко К.А., Махно С. В.	432
ПЕРВИННИЙ ОБЛІК ТА ВИЗНАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ У ФЕРМЕРА	
Пономаренко О.	437
ПІДХОДИ ДО ГЕНЕРАЦІЇ ЕЛЕМЕНТІВ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ	
Пошивалова О.В.	441
СТАТИСТИЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ	
Прокопишин О.	444
КЛЮЧОВІ ЕЛЕМЕНТИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ФОРМУВАННЯ ФОНДІВ ОСНОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОСББ	
Прокопишин О., Ковальчук М., К. Борщ	449
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УПРАВЛІННІ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА	
Протасова Н.Я.	453
НЕКОТОРЫЕ ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ УЧЕТА СОБСТВЕННОГО КАПИТАЛА ОРГАНИЗАЦИЙ	
Решетник К. Р.	457
ERP-СИСТЕМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ БАНКІВСЬКОЮ УСТАНОВОЮ	
Рудич А., Біленко К.	462
ШЛЯХИ І РЕЗЕРВИ ЗРОСТАННЯ ПРИБУТКОВОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Сакун А.Ж., Шевякіна Г. Ю.	466
ДОКУМЕНТУВАННЯ ТА КОНТРОЛЬ ПРОЦЕСУ РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ	
Сокольська Р.Б., Біленко А.В.	471
УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ В УМОВАХ КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	
Сочивкина Я.В.	475
ДИНАМИКА ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОДУКЦИИ НА МАТЕРИАЛАХ УНИТАРНОГО ПРЕДПРИЯТИЯ «БРЕСТСКИЕ ТРАДИЦИИ»	
Тамара К.В.	478
ОСНОВНІ ЗАСОБИ: ОСОБЛИВОСТІ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКУ	
Танг Ци (Tang Qi)	482
ГЛОБАЛЬНА ЛОГІСТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КИТАЯ	
Тютюнник С., Сидоренко Л.	487
ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ РОЗРАХУНКІВ З ДЕБІТОРАМИ	
Хмельницька А., Колесніченко А.	492
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ДЛЯ ЦІЛЕЙ ОБЛІКУ	
Ціцька Н. Є., Малецька О. І.	495
ПЕРВИННЕ ОБЛІКОВО – АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР У ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ	
Ширма В.Г.	500
УЧЕТНО-АНАЛИТИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ МАТЕРИАЛЬНО-ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ ЗАПАСОВ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ	
Щербатюк С. Ю.	505
УЧЕТНО-АНАЛИТИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ПОДДЕРЖАНИЯ	

УДК 657

Сакун А.Ж., к.е.н., доцент
доцент кафедри обліку і оподаткування

Шевякіна Г. Ю.
здобувач першого(бакалаврського)рівня вищої освіти
Херсонський державний аграрно-економічний університет
(м. Херсон, Україна)

ДОКУМЕНТУВАННЯ ТА КОНТРОЛЬ ПРОЦЕСУ РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Анотація: розглянуто особливості формування системи документування за рухом готової продукції суб'єкта господарювання. Визначено основні аспекти організації обліково-контрольного процесу реалізації готової продукції. Результати дослідження можуть бути використані підприємствами під час виробництва та реалізації продукції.

Ключові слова: документація, готова продукція, виробництво, виробнича собівартість, організація контролю, реалізація, витрати на збут, дохід від реалізації.

Результати проведених досліджень переконливо засвідчують, що правильність організації обліково-аналітичного та контрольного процесу реалізації готової продукції є запорукою достовірності відображення інформації в бухгалтерських документах і фінансовій звітності підприємства та безпомилкового визначення результативності діяльності суб'єктів господарювання. Адже, прибутковість виробничого підприємства свідчить про ефективність його виробничо-збутової діяльності, яка досягається мінімізацією витрат (витрат на сировину, матеріали, енергію, оплату праці, фінансування) і максимізацією доходів від результатів виробництва — випуску продукції і послуг, шляхом їх реалізації [1].

Реалізація продукції - це господарча операція суб'єкта підприємницької діяльності, що передбачає передачу права власності на продукцію (роботи, послуги) іншому суб'єкту підприємницької діяльності в обмін на еквівалентну суму коштів або боргових зобов'язань. Для цілей оподаткування датою реалізації вважається дата передачі права власності на зазначену продукцію (роботи, послуги) згідно з базисними умовами поставки, визначеними сторонами,

незалежно від строків здійснення оплати. Об'єктами бухгалтерського обліку в процесі реалізації є: обсяг реалізованої продукції (в натуральних і вартісному вимірниках), витрати, пов'язані з реалізацією, фінансовий результат від реалізації (як правило, прибуток), а також розрахунки з покупцями (за реалізовану продукцію), бюджетом (за і податками), банками (по кредитах) та іншими господарюючими суб'єктами, що виникають у процесі реалізації. Отже, бухгалтерський облік відображає не тільки господарські процеси, а й їх результати [2].

У системі фінансового обліку важливе місце займає облік доходів і фінансових результатів, що визначені на рахунках класу 7 “Доходи і результати діяльності”. На рахунках цього класу накопичуються доходи протягом звітного періоду (року) в розрізі їх видів: доходи від реалізації, інші операційні доходи, доходи від участі в капіталі, інші доходи, надзвичайні доходи. У кінці звітного періоду (року) співставленням доходів із втратами визначаються фінансові результати (рахунок 79 “Фінансові результати”), куди переносяться всі доходи і витрати за рік. У першу чергу необхідно під час ревізії вивчити об'єкти діяльності, які формують доходи від операційної, інвестиційної і фінансової діяльності та надзвичайні доходи. Контролю підлягають: доходи від реалізації, інші операційні доходи, доходи від участі в капіталі, інші доходи, надзвичайні доходи та фінансові результати. Під час ревізії спочатку перевіряють правильність визначення прибутку (збитку) за даними “Звіту про фінансові результати”. У зв'язку з цим обґрунтовують достовірність статті “Дохід (виручка) від реалізації продукції (робіт, послуг)”, де відображається загальний дохід (виручка) від її реалізації (без врахування наданих знижок, повернення проданих товарів та податків з їх продажу). Потім перевіряють достовірність визначення чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), що визначається шляхом вирахування з доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) відповідних податків, зборів, знижок тощо. Метою ведення обліку збутової діяльності є інформаційне забезпечення

управління доходами і витратами збутової діяльності; формування фінансових результатів, оцінка доцільності та ефективності передбачених збутовою політикою заходів, можливість планування оптимального розміру витрат на їх проведення, контроль збутових операцій [3].

Процес випуску готової продукції й наступні за цим операції по її реалізації тісно взаємозалежні. До основних питань ревізії готової продукції і її реалізації ми відносимо такі:

1. Перевірка даних про випуск і здачу на склад готової продукції;
2. Контроль організації складського обліку готової продукції й забезпечення належних умов зберігання готових виробів;
3. Перевірка обґрунтованості здійснення операцій з реалізації готової продукції;
4. Перевірка вірогідності інформації про кількість реалізованої у звітному періоді готової продукції;
5. Контроль розподілу витрат між залишками готових виробів на складі й реалізованій готовій продукції [4].

Отже, приступаючи до перевірки даної ділянки діяльності підприємства, ревізор починає вивчати погодженість цехових і складських відомостей про випуск готової продукції. Для цього проводиться взаємна перевірка приймально-здавальних накладних і карток складського обліку готової продукції. Як додаткові джерела контролю залучаються різні відомості обліку виробленої продукції (журнали, книги) у розрізі виробничих підрозділів або видів готових виробів. Вибірково перевіряється реальність даних виробленої й зданої на склад готової продукції. У цих цілях ревізор вивчає документи про витрату матеріалів у виробництво на певну дату (період).

Підприємства реалізують свою продукцію покупцям на підставі укладених договорів (угод). Відпуск готової продукції покупцям оформляється накладною на відпуск товарно-матеріальних цінностей (ф. № М-20), яка є підставою для списання готової продукції підприємством-виробником, що здійснило її відпуск,

для оприбуткування її підприємством-одержувачем і для дозволу на вивезення її з території підприємства-постачальника. При методі нарахування датою реалізації вважається дата передачі права власності на продукцію (роботи, послуги) згідно з базисними умовами поставки, визначеними сторонами, незалежно від строку здійснення платежів. У цьому разі датою реалізації вважається дата відвантаження готової продукції покупцям (а для робіт, послуг — дата оформлення документів, які засвідчують їх виконання). Розрахунковими документами є: — договір — рахунок фактура — платіжна вимога Відвантаження із складу підприємства, реалізованої продукції або товарів здійснюється на підставі документа «Товарно-транспортна накладна»; передачу продукції і товарів із складу до торгівельного приміщення (для роздрібно торгівлі) здійснюється шляхом використання документа «Накладна-вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів» [2].

У п. 11 П(С)БО 16 зазначаються два види собівартості продукції — виробнича та собівартість реалізованої продукції. Для визначення виробничої собівартості продукції важливе значення мають прямі витрати — витрати, що можуть бути віднесені безпосередньо до конкретного об'єкта витрат економічно доцільним шляхом.

Об'єкт витрат - це продукція, роботи, послуги або вид діяльності підприємства, які потребують визначення пов'язаних з їх виробництвом (виконанням) витрат (п. 4 П(С)БО 16) [5].

Для вдосконалення обліку готової продукції та її реалізації вважаємо за необхідне розмежувати витрати на збут, які пов'язані з доведенням існуючої продукції до споживача (тара, упаковка, вантажні роботи, транспортування, складування, витрати на утримання складів, магазинів, торгового персоналу тощо) та маркетингові витрати, що виникають у зв'язку з вивченням і стимулюванням попиту, пошуком інформації про ринки збуту і розширенням частки ринку виробника.

Помітну увагу необхідно приділити плануванню скорочення собівартості

продукції по техніко-економічним факторам, що дозволять визначити вплив на затрати заходів по підвищенню науково-технічного рівня. Удосконалити нормування матеріальних і трудових затрат на виробництві на основі більш широкого впровадження нормативного обліку затрат на виробництво і його елементів. При цьому особливу увагу приділити пошуку можливостей оперативного виявлення відхилень від діючих норм.

Список використаних джерел:

1. Сакур А. Ж., Пантюк І.П. Системний підхід до організації та управління виробничо-збутовою діяльністю підприємств промисловості. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2017. № 2 (38). С. 55–59
2. Вороніна В. Л., Черниш В.В. Особливості документального відображення руху готової продукції. *Кримський економічний вісник*. 2013. Частина І. 277 с.
3. Сакур, А. (2020). ОБЛІКОВА СИСТЕМА ЯК ІНФОРМАЦІЙНА БАЗА УПРАВЛІННЯ ЗБУТОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*, (2), 248-252. URL:<http://www.tnv-econom.ksauniv.ks.ua/index.php/journal/article/view/72>
4. Маркова, Т., Головаченко, Л., Стрепенюк, М., & Римар, Г. (2018). Особливості внутрішньогосподарського контролю розрахунків з покупцями та реалізації готової продукції. *Food Industry Economics*, 10(3). URL:<https://doi.org/10.15673/fie.v10i3.1065>
5. Витрати: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16: затв. наказом Мінфіну від 31.12.1999 р. № 318 за станом на 09.08.2013 р. URL:<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>